

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU

KUCHARZ

Program przedmiotowy o strukturze spiralnej

SYMBOL CYFROWY ZAWODU KUCHARZ

512001/11.2019/KPCKZBy

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE:

HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań

Zmodyfikowany przez nauczycieli Kujawsko- Pomorskiego Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

SPIS TREŚCI

1. TYP SZKOŁY: BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA	3
2. TYP PROGRAMU: PRZEDMIOTOWY	3
3. RODZAJ PROGRAMU: SPIRALNY	3
4. PODSTAWY PRAWNE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	3
5. OPIS ZAWODU 3	
6. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU	4
7. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	5
8. CELE KIERUNKOWE W ZAWODZIE	6
9. POWIĄZANIA ZAWODU KUCHARZ Z INNYMI ZAWODAMI	7
10. PLAN NAUCZANIA DLA ZAWODU KUCHARZ	7
11. SPOSÓB I FORMA ZALICZENIA	8
12. LITERATURA	9
13. PROGRAMY NAUCZANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW	9
13.1. WYPOSAŻENIE I ZASADY BEZPIECZEŃSTWA W GASTRONOMII	9
13.2. TECHNOLOGIA GASTRONOMICZNA Z TOWAROZNAWSTWEM	20
13.3. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	38
13.4. KOMPETENCJE PERSONALNE I SPOŁECZNE	43
13.5. JĘZYK OBCY ZAWODOWY	47

1. TYP SZKOŁY: BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA**2. TYP PROGRAMU: PRZEDMIOTOWY****3. RODZAJ PROGRAMU: SPIRALNY****4. PODSTAWA PRAWNA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO**

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019r. poz. 1481 późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jed. Dz.U. z 2019r. poz. 1148 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 z póź. zm.),
  - Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.),
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 316),
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019r. poz. 991 t.j.);
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019r. poz. 639 t.j.);
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 843 z późn. zm.),
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz.U. z 2019r. poz. 1707 t.j.);
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.),
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 z późn. zm.)."

5.Opis zawodu

Zawód kucharz o symbolu cyfrowym 512001 jest kształcony w ramach branży hotelarsko-gastronomiczno-turystycznej(HGT). Dla zawodu określono III poziom PRK jako kwalifikacji pełnej.

W zawodzie wyodrębniono jedną kwalifikację HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kształcenie w zawodzie kucharz odbywa się w branżowej szkole I stopnia przez 3 lata po 8-klasowej szkole podstawowej oraz w ramach kwalifikacyjnych turnusów zawodowych. Od roku szkolnego 2019/2020 kształcenie odbywa się również w branżowej szkole I stopnia przez 3 lata dla absolwentów gimnazjów. W dalszym procesie kształcenia uczeń może uzyskać dyplom

zawodowy w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych w branżowej szkole II stopnia lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, uzupełniając wykształcenie ogólne do poziomu średniego.

Podstawowymi zadaniami kucharza są przechowywanie żywności, produkcja i ekspedycja potraw i napojów. Kucharz sporządza różne potrawy z surowców roślinnych i zwierzęcych, wyroby ciastkarskie i desery oraz napoje z zastosowaniem narzędzi, maszyn i urządzeń w zakładach gastronomicznych i przedsiębiorstwach zajmujących się przygotowywaniem i produkcją wyrobów i półproduktów kulinarnych, wykonując przy tym takie czynności, jak: magazynowanie i pobieranie surowców oraz półproduktów, zabezpieczanie przed zepsuciem surowców, półproduktów i wyrobów gotowych, wykonywanie obróbki wstępnej surowców, wykonywanie, wykańczanie i ekspedycja różnych potraw. Wykonując swoje zadania zawodowe, dba o jakość sporządzanych potraw i napojów, przestrzegając procedur obowiązujących w gastronomii. Przestrzega także zasad racjonalnego żywienia. Kucharz może sporządzać potrawy dietetyczne, regionalne oraz potrawy z kuchni różnych narodów. Zajmuje się przygotowywaniem pełnych posiłków codziennych oraz okolicznościowych. Miejscem pracy kucharza najczęściej są zakłady gastronomiczne typu otwartego i zamkniętego, w tym restauracje hotelowe, gastronomia sieciowa, firmy cateringowe oraz przedsiębiorstwa zajmujące się przygotowywaniem i produkcją wyrobów i półproduktów kulinarnych.

Kucharz powinien posiadać wiedzę o surowcach, dodatkach do żywności i materiałach pomocniczych stosowanych w produkcji gastronomicznej, zasadach racjonalnego wykorzystania surowców, zasadach gospodarki odpadami, zasadach racjonalnego żywienia, technikach i metodach stosowanych podczas sporządzania potraw. Powinien także umieć dobierać i posługiwać się narzędziami i urządzeniami stosowanymi w produkcji gastronomicznej.

W zawodzie kucharz szczególnie ważna jest skrupulatność, dokładność i zdolność do koncentracji. Od kucharza wymaga się specyficznych predyspozycji i kompetencji społecznych, szczególnie – wysokiej odporności na stres, odpowiedzialności, rzetelności, zdolności do współpracy w grupie oraz kreatywności.

6.Charakterystyka programu

W zawodzie wyodrębniono jedną kwalifikację HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kształcenie w zawodzie kucharz odbywa się w branżowej szkole I stopnia przez 3 lata po 8-klasowej szkole podstawowej oraz w ramach kwalifikacyjnych turnusów zawodowych oraz w roku szkolnym 2019/2020 absolwentów gimnazjów.

W dalszym procesie kształcenia uczeń może uzyskać dyplom zawodowy w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych w branżowej szkole II stopnia lub na kwalifikacyjnych turnusach zawodowych, uzupełniając wykształcenie ogólne do poziomu średniego.

Opracowany program nauczania przedmiotowy o spiralnym układzie treści pozwala na wracanie do treści już zrealizowanych na wyższych poziomach, co pozwala na lepsze utrwalenie wiadomości i umiejętności. Treści nauczania wyodrębnione w przedmiotach są realizowane w postaci kształcenia teoretycznego oraz praktycznego. Kształcenie odbywać się powinno w szkole, jak i w zakładach gastronomicznych u pracodawcy w realnych warunkach pracy. Kształcenie może się odbywać również w centrach kształcenia zawodowego, placówkach kształcenia ustawicznego lub w warsztatach szkolnych. Adresatami programu są absolwenci szkół podstawowych oraz słuchacze KKZ.

7. Założenia programowe

Kształcenie w tym zawodzie jest konieczne ze względu na potrzeby rynku pracy. Brakuje pracowników w zakładach gastronomicznych. Według danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w „Informacji sygnałnej na temat zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych” w II półroczu 2017 r. wśród deficytowej grupy elementarnej znaleźli się pracownicy przygotowujący posiłki. Według barometru zawodów z 2018 roku tylko w dwóch powiatach w całej Polsce istniała nadwyżka poszukujących pracę w zawodzie kucharz.

W celu osiągnięcia celów kształcenia proponuje się kształcenie w zawodzie kucharz prowadzić w ramach następujących przedmiotów:

- „Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii”,
- „Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem ”,
- „Język obcy zawodowy”,
- „BHP”
- „Kompetencje personalne i społeczne”.

Kształcenie powinno się odbywać zarówno w ramach kształcenia teoretycznego. W branżowej szkole I stopnia kształcenie trwa 3 lata. W wyniku realizacji założeń programowych uczeń jest przygotowany do przystąpienia do egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań.

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie kucharz powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji HGT.02.

Przygotowanie i wydawanie dań:

- 1) oceniania jakości produktów;
- 2) przechowywania żywności;
- 3) obróbki produktów i przygotowania stanowiska pracy;
- 4) obsługi sprzętu gastronomicznego;
- 5) przygotowania dań zimnych, gorących i podstawowych deserów;
- 6) wydawania dań.

Posiadacz świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie w zakresie kwalifikacji HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań powinien w szczególności potrafić:

- przechowywać żywność w warunkach zapewniających jej trwałość i identyfikować zmiany zachodzące w magazynowanej żywności,
- dokonać oceny towaroznawczej/organoleptycznej surowców, półproduktów i wyrobów gotowych stosowanych w gastronomii,
- dobierać maszyny, urządzenia i drobny sprzęt stosowany w gastronomii,
- dobierać surowce, tłuszcze oraz przyprawy roślinne do przygotowania potraw i napojów,

- planować proces technologiczny sporządzania potraw i napojów zgodnie z recepturami,
- użytkować sprzęt i urządzenia w produkcji potraw i napojów,
- przygotować i wykończyć potrawy, napoje i desery, stosując różne metody i techniki procesu technologicznego,
- przygotować i wykończyć potrawy tradycyjnej kuchni polskiej i regionalnej, dietetyczne, wegetariańskie i innych narodów,
- rozpoznać i zapobiegać zmianom zachodzącym w surowcach i półproduktach podczas sporządzania potraw i napojów oraz oceniać organoleptycznie potrawy i napoje w poszczególnych etapach procesu technologicznego,
- przestrzegać procedur zarządzania jakością i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i żywienia podczas przechowywania, sporządzania i serwowania potraw i napojów,
- klasyfikować i określać rolę składników pokarmowych zawartych w żywności,
- planować i modyfikować jadłospisy zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia,
- serwować potrawy i napoje, dobierając zastawę stołową, sprzęt i urządzenia,
- stosować sprzęt i aparaturę kontrolno-pomiarową oraz urządzenia do przechowywania żywności w zakładzie gastronomicznym,
- użytkować pomieszczenia zakładu gastronomicznego zgodnie z przeznaczeniem,
- stosować programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych,
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz wymagań ergonomii w gastronomii,
- udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia,
- stosować zasady kultury i etyki, komunikacji interpersonalnej oraz techniki radzenia sobie ze stresem,
- wykazywać się kreatywnością, otwartością na zmiany oraz aktualizować wiedzę zawodową,
- przestrzegać zasad zrównoważonego rozwoju podczas wykonywania zadań zawodowych w gastronomii.

8. CELE KIERUNKOWE ZAWODU

Do podstawowych celów kierunkowych zawodu należą przede wszystkim:

- 1) organizowanie, porządkowanie i utrzymywanie w stałej czystości stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- 2) sporządzanie potraw i napojów zgodnie z prawem żywnościowym i systemami zarządzania jakością,
- 3) posługiwanie się narzędziami, sprzętem i urządzeniami w produkcji gastronomicznej, ekspedycji potraw i napojów,
- 4) przestrzeganie zasad etyki zawodowej,

9. POWIĄZANIA ZAWODU KUCHARZ Z INNYMI ZAWODAMI

Podział zawodów na kwalifikacje czyni system kształcenia elastycznym, umożliwiającym uczącemu się uzupełnianie kwalifikacji stosownie do potrzeb rynku pracy, własnych potrzeb i ambicji. Wspólne kwalifikacje mają zawody kształcone na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej i technikum, np.: dla zawodu kucharz wyodrębniona została kwalifikacja TG.07. która stanowi podbudowę kształcenia w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych. Technik żywienia i usług gastronomicznych ma kwalifikacje właściwe dla zawodu, które są nadbudową do kwalifikacji bazowej TG.06. Inną grupą wspólnych efektów dotyczących obszaru zawodowego są efekty stanowiące podbudowę kształcenia w zawodach określone kodem PKZ(TG.c).

Kwalifikacja		Symbol zawodu	Zawód	Elementy wspólne
HGT.02.	PRZYGOTOWANIE I WYDAWANIE DAŃ	512001	Kucharz	PKZ(TG.c)
		343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych	

10. PLAN NAUCZANIA DLA ZAWODU KUCHARZ

L.p.	Nazwa przedmiotu	Stopień - Klasa			Suma godzin
		I	II	III	
1	Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii	40	40	-	80
2	Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem	80	80	120	280
3	Język obcy zawodowy	-	-	16	16
5	Bezpieczeństwo i higiena pracy	16	-	-	16
6	Kompetencje personalne i społeczne	-	16	-	16
7	Godzina wychowawcza	4	4	4	12
RAZEM		140	140	140	420

Wykaz działów programowych dla zawodu kucharz

Nazwa przedmiotu	Nazwa działu	Stopień - Klasa			Liczba godzin przewidzianych na dział
		I	II	III	
Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii	Bezpieczeństwo oraz higiena pracy i produkcji w gastronomii	20			20
	Maszyny, urządzenia , narzędzia i drobny sprzęt gastronomiczny stosowany w zakładach gastronomicznych	20	40	0	60
Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem	Podstawy gastronomii	80	0	0	80
	Przyjmowanie i magazynowanie żywności	0	10	0	10
	Przygotowywanie dań	0	70	110	180
	Wydawanie dań			10	10
Język obcy zawodowy		0	0	16	16
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Wiadomości wstępne	8			16
	BHP w pracy kucharza	8			
Godzina wychowawcza		4	4	4	12
Kompetencje personalne i społeczne			16		16
	RAZEM	140	140	140	420

11. Sposób i forma zaliczenia – uzyskanie pozytywnej oceny z teoretycznych przedmiotów zawodowych na podstawie ocen częściowych, otrzymanych podczas trwania turnusu dokształcania zawodowego. Potwierdzeniem ukończenia turnusu dokształcania zawodowego I, II, III stopnia jest stosowne zaświadczenie o ukończeniu dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, wydane przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych).

12. LITERATURA:

Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem: Sporządzanie napojów i potraw; Towaroznawstwo i przechowywanie żywności A. Kmoitek, Sporządzanie i ekspedycja potraw i napojów; Technologia gastronomiczna cz.1,2, Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem cz 1,2 M. Konarzewska B. Zielonka, M. Konarzewska- Sokołowska

Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii: Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych M. Konarzewska, 'Sporządzanie potraw i napojów M. Zienkiewicz Sporządzanie i ekspedycja potraw i napojów cz.3 ,Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii A Kasperek, M. Kondratowicz

Podstawy działalności gospodarczej: Gorzelany T., Aue W., Prowadzenie działalności gospodarczej (z KPS i OMZ). Podręcznik do kształcenia zawodowego, WSiP, 2017

Bezpieczeństwo i higiena pracy: BHP branży gastronomicznej Piotr Dominik; Bezpieczeństwo i higiena pracy Wanda Bukala, Krzysztof Szczęch

Kompetencje personalne i społeczne: Krajewska A., Kompetencje personalne i społeczne

Język obcy zawodowy: Język angielski w gastronomii Sarna Rafał, Sarna Katarzyna

13. PROGRAMY NAUCZANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

- 1 Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii 80 godzin
2. Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem 280 godzin
3. Bezpieczeństwo i higiena pracy 16 godzin
4. Kompetencje personalne i społeczne 16 godzin
5. Język obcy zawodowy 16 godzin
6. Godzina wychowawcza 12 godzin

13.1 Wyposażenie zakładów gastronomicznych

Cele ogólne

1. Poznanie układu funkcjonalnego zakładu gastronomicznego.
2. Poznanie maszyn i urządzeń do obróbki wstępnej surowców, obróbki cieplnej, urządzeń ekspedycyjnych, chłodniczych, do mycia naczyń stołowych i kuchennych, transportu wewnętrznego oraz magazynów w zakładach gastronomicznych.
3. Poznanie wyposażenia zmywalni naczyń stołowych.
4. Poznanie drobnego sprzętu gastronomicznego, naczyń do podawania potraw i napojów.
5. Poznanie zasad bezpiecznej obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w zakładach gastronomicznych.
6. Stosowanie różnych źródeł informacji w celu doskonalenia wiedzy z zakresu maszyn i urządzeń gastronomicznych.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) klasyfikować maszyny i urządzenia stosowane w zakładzie gastronomicznym,
- 2) dobierać maszyny i urządzenia do obróbki wstępnej surowców, do obróbki cieplnej oraz urządzeń ekspedycyjnych,
- 3) wyjaśnić budowę i zasadę działania maszyn i urządzeń gastronomicznych,
- 4) korzystać z instrukcji obsługi maszyn i urządzeń,
- 5) dobierać sprzęt do transportu wewnętrznego w zakładzie gastronomicznym,
- 6) stosować zasady bezpiecznej pracy maszyn i urządzeń gastronomicznych,
- 7) wymienić drobny sprzęt gastronomiczny, naczyń do podawania potraw i napojów,
- 8) dobierać naczynia do serwowanych potraw i napojów,
- 9) prowadzić ekspedycje potraw i napojów,
- 10) rozróżnić wyposażenie poszczególnych pomieszczeń w zakładzie gastronomicznym,
- 11) stosować różne źródła wiedzy w celu doskonalenia wiedzy z zakresu maszyn i urządzeń gastronomicznych,
- 12) współpracować z załogą w celu organizacji stanowisk zgodnie z bezpieczeństwem i higieną pracy

MATERIAŁ NAUCZANIA

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Organizacja produkcji w zakładzie gastronomicznym	1.Organizacja zakładu gastronomicznego	10	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać cele normalizacji krajowej - definiować pojęcie „norma” - rozróżniać oznaczenia normy krajowej, europejskiej i krajowej - definiować pojęcie układu funkcjonalnego zakładu gastronomicznego - określać zasady, którymi należy kierować się przy projektowaniu zakładu gastronomicznego - określać wytyczne dotyczące połączeń komunikacyjnych w zakładzie gastronomicznym - rozróżniać pomieszczenia wchodzące w skład zakładu gastronomicznego, w tym dział magazynowy, produkcyjny, ekspedycyjny, obsługi konsumenta, administracyjno-socjalny - klasyfikować wyposażenie techniczne zakładu gastronomicznego - dobrać wyposażenie do działu funkcjonalnego zakładu gastronomicznego - wymieniać wyposażenie 	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać cechy norm - korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności - charakteryzować poszczególne działy w zakładzie gastronomicznym - zaplanować układ funkcjonalny zakładu gastronomicznego uwzględniając zakaz krzyżowania się dróg komunikacyjnych - opisywać podział wyposażenia technicznego zakładu gastronomicznego 	Klasa I

			<p>techniczne pomieszczeń zakładu gastronomicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegać zasad etycznych i prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 		
	2. Instalacje techniczne oraz aparatura kontrolno-pomiarowa w zakładach gastronomicznym	10	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać instalacje występujące w zakładach przetwórstwa spożywczego - wskazywać instalacje niezbędne do wyposażenia poszczególnych działów zakładu gastronomicznego - rozróżniać sposoby oznakowania instalacji technicznych w zakładzie gastronomicznym - rozpoznawać zagrożenia dla środowiska ze strony zakładów gastronomicznych, np. zanieczyszczenia wody, powietrza, gleby - wyjaśniać zasady recyklingu zużytych surowców i materiałów pomocniczych - klasyfikować sprzęt i aparaturę kontrolno-pomiarową - rozróżniać sprzęt i aparaturę kontrolno-pomiarową w zakładzie gastronomicznym - dobierać sprzęt i aparaturę kontrolno-pomiarową do wykonywanych odczytów 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać po kolorach oznakowanie instalacji gazowej i wodnej w zakładach przetwórstwa spożywczego - zastosować zasady eksploatacji poszczególnych instalacji, uwzględniając przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska - wskazywać sposoby zapobiegania zagrożeniom dla środowiska ze strony zakładów gastronomicznych - stosować znaki bezpieczeństwa w celu przeciwdziałania skutkom czynników szkodliwych i niebezpiecznych w gastronomii - odczytywać wskazania aparatury kontrolno-pomiarowej w zakładzie gastronomicznym - porównywać wyniki odczytu z obowiązującymi parametrami 	Klasa I

II. Urządzenia w zakładzie gastronomicznym	1. Urządzenia do obróbki wstępnej	10	<ul style="list-style-type: none"> - objaśniać podstawowe pojęcia z zakresu obróbki wstępnej surowców - wymieniać maszyny i urządzenia do obróbki wstępnej - określać zastosowanie maszyn i urządzeń do obróbki wstępnej - wymieniać zastosowanie urządzeń do obróbki wstępnej - dobrać poszczególne urządzenia do wykonywanych czynności w procesie produkcji - wymieniać i stosować zasady eksploatacji i konserwacji urządzeń do obróbki wstępnej surowców z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać budowę urządzeń do obróbki wstępnej - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji urządzeń do obróbki wstępnej - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji urządzeń do obróbki wstępnej - analizować instrukcje obsługi maszyn i urządzeń do obróbki wstępnej - oceniać stan techniczny maszyn i urządzeń do obróbki wstępnej - stosować różne źródła wiedzy dotyczące urządzeń do obróbki wstępnej 	Klasa I
	2. Urządzenia do obróbki cieplnej	10	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje obróbki cieplnej - określać źródła ciepła stosowane w gastronomii - klasyfikować urządzenia do obróbki termicznej w zależności od przeznaczenia i zasilania różnymi źródłami ciepła - rozpoznać rodzaje i zastosowanie poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej - wymieniać zalety poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej - określać zakresy temperatur 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać budowę urządzeń do obróbki cieplnej - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji urządzeń do obróbki cieplnej - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji urządzeń do obróbki cieplnej - analizować instrukcje obsługi maszyn i urządzeń do obróbki cieplnej - oceniać stan techniczny maszyn i urządzeń do obróbki cieplnej - stosować różne źródła wiedzy dotyczące urządzeń do obróbki cieplnej 	Klasa I

			<p>panujących w różnych urządzeniach do obróbki cieplnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymieniać i stosować zasady eksploatacji i konserwacji urządzeń do obróbki cieplnej surowców z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 		
	3. Urządzenia chłodnicze	8	<ul style="list-style-type: none"> - różnicować proces chłodzenia i mrożenia produktów żywnościowych - klasyfikować urządzenia chłodnicze w zależności od przeznaczenia - rozpoznawać rodzaje urządzeń chłodniczych - wyjaśniać zasady eksploatacji, konserwacji i przechowywania żywności w urządzeniach chłodniczych - stosować zasady eksploatacji i konserwacji urządzeń chłodniczych - wskazywać zakres temperatur stosowany przy chłodzeniu i zamrażaniu żywności - wyjaśniać pojęcie i znaczenie łańcucha chłodniczego - określać sposoby rozmrażania produktów żywnościowych - wymieniać i stosować zasady eksploatacji i konserwacji urządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować budowę i zasadę działania urządzeń chłodniczych - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji urządzeń do obróbki chłodniczych - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji urządzeń do obróbki chłodniczych - analizować instrukcje obsługi urządzeń chłodniczych - oceniać stan techniczny urządzeń chłodniczych - zaplanować instalacje i warunki niezbędne do podłączenia urządzenia chłodniczego i zamrażalniczego - stosować różne źródła wiedzy dotyczące urządzeń chłodniczych 	Klasa II

			chłodniczych i zamrażalniczych z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska		
	4. Urządzenia do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących	7	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować urządzenia i sprzęt do sporządzania i ekspedycji napojów w zależności od przeznaczenia - wymieniać zastosowanie urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów - określać prawidłowe parametry przyrządów kontrolno- pomiarowych poszczególnych urządzeń - określać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji do sporządzania i ekspedycji napojów - stosować zasady prawidłowego użytkowania i konserwacji urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów - dobrać urządzenia do sporządzanych napojów - stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas sporządzania napojów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować urządzenia do sporządzania i ekspedycji napojów - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących - analizować instrukcje obsługi maszyn i urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących - przewidzieć następstwa nieprawidłowego użytkowania urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących - stosować różne źródła wiedzy dotyczące urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych i gorących 	Klasa II

	5. Urządzenia do mycia naczyń stołowych i kuchennych	5	<ul style="list-style-type: none"> - sklasyfikować urządzenia i sprzęt do mycia naczyń stołowych i kuchennych - wymieniać zastosowanie urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - określać prawidłowe parametry przyrządów kontrolno-pomiarowych poszczególnych urządzeń stosowanych w zmywalni - określać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - stosować zasady prawidłowego użytkowania i konserwacji urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - dobrać urządzenia do wykonywanych czynności mycia naczyń stołowych i kuchennych - stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas mycia naczyń stołowych i kuchennych 	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować urządzenia do mycia naczyń stołowych i kuchennych - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - analizować instrukcje obsługi maszyn i urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych - przewidzieć następstwa nieprawidłowego użytkowania urządzeń w zmywalni - stosować różne źródła wiedzy dotyczące maszyn i urządzeń do mycia naczyń stołowych i kuchennych 	Klasa II
--	--	---	---	---	----------

III. Drobny sprzęt gastronomiczny	1. Naczynia do obróbki cieplnej stosowane w gastronomii	5	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować naczynia do obróbki cieplnej - rozpoznać rodzaje i zastosowanie naczyń do obróbki cieplnej stosowanych w gastronomii - wyjaśniać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji naczyń do obróbki cieplnej - stosować zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji naczyń do obróbki cieplnej - dobrać poszczególne naczynia do obróbki cieplnej do wykonywanych operacji technologicznych lub ekspedycji potraw 	<ul style="list-style-type: none"> - planować zastosowanie naczyń do przygotowywania potraw z zastosowaniem obróbki cieplnej - opisywać materiały konstrukcyjne naczyń do obróbki cieplnej - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji naczyń do obróbki cieplnej - stosować różne źródła wiedzy dotyczące naczyń do obróbki cieplnej 	Klasa II
	2. Akcesoria kuchenne	5	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować akcesoria kuchenne - rozpoznać rodzaje i zastosowanie akcesoriów kuchennych stosowanych w gastronomii - wyjaśniać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji akcesoriów kuchennych - stosować zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji akcesoriów kuchennych - dobrać poszczególne akcesoria do wykonywanych operacji technologicznych lub ekspedycji napojów - określać kolorystykę sprzętu pomocniczego stosowanego w gastronomii zgodnie z systemem HACCP - 	<ul style="list-style-type: none"> - planować zastosowanie akcesoriów kuchennych do przygotowywania potraw i napojów - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji akcesoriów kuchennych - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji akcesoriów kuchennych - stosować różne źródła wiedzy dotyczące akcesoriów kuchennych 	Klasa II

	3. Naczynia do podawania potraw i napojów	5	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować naczynia do podawania potraw i napojów - rozpoznać rodzaje i zastosowanie naczyń stosowanych do podawania potraw i napojów - wyjaśniać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji naczyń stosowanych do podawania potraw i napojów - stosować zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji naczyń stosowanych do podawania potraw i napojów - dobrać naczynia do ekspedycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planować zastosowanie naczyń do podawania potraw i napojów - opisywać materiały konstrukcyjne stosowane do produkcji naczyń do ekspedycji - charakteryzować znaczenie stosowanych materiałów konstrukcyjnych przy produkcji naczyń do ekspedycji - stosować różne źródła wiedzy dotyczące naczyń do podawania potraw i napojów 	Klasa II
IV. Transport w zakładach gastronomicznych	1. Urządzenia do transportu wewnętrznego	5	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje transportu w zakładzie gastronomicznym - sklasyfikować urządzenia transportowe w zależności od przeznaczenia - wyjaśniać zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji urządzeń transportowych - stosować zasady prawidłowej eksploatacji i konserwacji urządzeń transportowych - stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas transportu 	<ul style="list-style-type: none"> - dobrać urządzenia transportowe do potrzeb produkcyjnych - objaśniać zastosowanie urządzeń transportowych stosowanych w gastronomii - stosować różne źródła wiedzy dotyczące urządzeń do transportu wewnętrznego 	Klasa II
Razem		80			

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

W nauczaniu „Wypożyczenie zakładów gastronomicznych”, wykorzystać należy szerokie i zróżnicowane spektrum metod, w szczególności:

- metody podające, tj. pogadanka, opowiadanie, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie,
- metody problemowe, w tym metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja), gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne),
- metody eksponujące, np. film, pokaz,
- metody praktyczne, w tym pokaz, ćwiczenia przedmiotowe i symulacja w pracowni gastronomicznej lub zakładzie pracy.

Wśród środków dydaktycznych rekomendowanych do wykorzystania przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu wymienić należy środki:

- wzrokowe w postaci tablicy szkolnej lub flipchartu do obrazowania schematów, rysunków czy przykładów graficznych, a także wydruki, fotografie, katalogi sprzętu, pakiety edukacyjne dla uczniów, przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy prawne dotyczące prawa pracy, rekwizyty do ćwiczeń i symulacji, tj. zestawy do pozorowania ran, ćwiczeniowe fantomy dorosłe i dziecięce, podstawowy sprzęt (defibrylator AED) oraz ćwiczebna apteczka pierwszej pomocy, modele maszyn i urządzeń, maszyny i urządzenia gastronomiczne etc.,
- wzrokowo-słuchowe obejmujące zasoby kanałów tematycznych na stronach internetowych, filmy i inne treści multimedialne.

Zajęcia powinny odbywać się w pracowni, w której znajduje się komputer z dostępem do internetu.

Indywidualizacja pracy z uczniami powinna uwzględnić:

- dostosowanie warunków, metod, środków i form kształcenia do potrzeb ucznia szczególnie zdolnego – przygotowanie specjalnych zadań o wyższym stopniu trudności,
lub
- dostosowanie warunków, metod, środków i form kształcenia do możliwości ucznia o niższym potencjale – stosowanie indywidualnych zadań o niższym stopniu trudności, pomoc nauczyciela w miarę potrzeb ucznia.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ/SŁUCHACZĄ

Osiągnięcia uczniów proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami. Jedną z form mogą być testy jednopoziomowe zarówno sprawdzające wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne. Inną metodą powinna być metoda tekstu przewodniego, pozwalająca na analizę przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i przepisów przeciwpożarowych, instrukcji użytkowania maszyn i urządzeń gastronomicznych, metoda symulacyjna oraz metoda przypadków. Kontrola osiągnięć uczniów powinna być systematyczna.

NAZWA PRZEDMIOTU

13.2 Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem

1. Cele ogólne

1. Poznanie klasyfikacji żywności w zależności od trwałości, pochodzenia, wartości odżywczej i przydatności kulinarnej.
2. Klasyfikowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych stosowanych w produkcji potraw i napojów.
3. Poznanie zasad oceny towaroznawczej i organoleptycznej żywności.
4. Rozróżnianie metod utrwalania żywności.
5. Poznanie systemów zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia.
6. Poznanie alternatywnych sposobów żywienia.
7. Poznanie metod i technik stosowanych przy przygotowaniu i obróbce surowców.
8. Poznanie wpływu prawidłowego postępowania z surowcem na jakość wyrobu gotowego.
9. Poznanie surowców i półproduktów stosowanych do sporządzania potraw i napojów.
10. Poznanie cech charakterystycznych surowców i półproduktów stosowanych do sporządzania potraw i napojów.
11. Poznanie technologii sporządzania potraw i napojów.
12. Poznanie kuchni regionalnych i innych narodów.
13. Rozwijanie kreatywności przy planowaniu potraw i napojów.

2.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) rozróżnić żywność w zależności od trwałości, pochodzenia, wartości odżywczej oraz przydatności kulinarnej,
- 2) rozróżnić surowce według grup przydatności kulinarnej i handlowej,
- 3) wyjaśnić zasady oceny towaroznawczej i organoleptycznej żywności,
- 4) wyjaśnić wpływ składników pokarmowych na organizm człowieka i kompozycję potraw i napojów,
- 5) wymienić i scharakteryzować metody utrwalania żywności,
- 6) wyjaśnić wpływ metod utrwalania żywności na jakość i trwałość wyrobów spożywczych,
- 7) rozróżnić systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i żywienia,
- 8) planować alternatywne sposoby żywienia,
- 9) charakteryzować podstawowe pojęcia związane z technologią gastronomiczną,

- 10) wymienić surowce i półprodukty stosowane w sporządzaniu potraw i napojów,
- 11) ocenić jakość surowców i półproduktów stosowanych w sporządzaniu potraw i napojów,
- 12) określić zagrożenia obniżające jakość żywności,
- 13) zastosować receptury gastronomiczne,
- 14) przechowywać surowce, półprodukty i wyroby gotowe,
- 15) planować produkcję potraw i napojów,
- 16) dobierać surowce i półprodukty do sporządzania potraw i napojów,
- 17) dobierać metody i techniki sporządzania potraw i napojów,
- 18) charakteryzować zmiany zachodzące podczas sporządzania potraw i napojów,
- 19) dobierać sprzęt do ekspedycji potraw i napojów,
- 20) wykazać się nowatorskim podejściem do wykonywanych zadań zawodowych.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	
I. Podstawy żywienia człowieka	1. Podział żywności ze względu na pochodzenie, trwałość i wartość odżywczą	2	<ul style="list-style-type: none"> - definiować pojęcia żywność, pożywienie, składniki odżywcze, piramida żywieniowa - wymieniać zasady racjonalnego żywienia - klasyfikować żywność w zależności od zawartości składników odżywczych - wymieniać składniki odżywcze żywności - wyjaśniać pojęcie wartości odżywczej i energetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawać żywność w zależności od pochodzenia - wyjaśniać zasady stosowania piramidy żywieniowej - dokonać podziału składników odżywczych żywności - wymieniać konsekwencje niedoboru składników odżywczych w diecie człowieka 	Klasa I
	2. Charakterystyka składników pokarmowych	5	<ul style="list-style-type: none"> - dokonać podziału składników pokarmowych - wymieniać funkcje składników pokarmowych - wymieniać występowanie składników pokarmowych w surowcach stosowanych w gastronomii - określać znaczenie wpływu składników pokarmowych na zdrowie człowieka - rozróżniać składniki pokarmowe wysokoenergetyczne i niskoenergetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować składniki pokarmowe - analizować wpływ składników odżywczych na organizm człowieka - oceniać dobór składników pokarmowych podczas komponowaniu potraw i napojów - wskazywać skutki błędów żywieniowych z powodu nieodpowiednio dobranych surowców pod względem składników pokarmowych - charakteryzować równowagę kwasowo- 	Klasa I

			<ul style="list-style-type: none"> - dobierać surowce gastronomiczne uwzględniając potrzeby organizmu człowieka - rozróżniać surowce kwasotwórcze i alkalizujące 	<ul style="list-style-type: none"> zasadową w organizmie - określać skutki braku równowagi kwasowo-zasadowej w organizmie 	
	3. Funkcje wody w organizmie człowieka	1	<ul style="list-style-type: none"> - określać funkcje wody dla organizmu człowieka - wyjaśniać pojęcie bilans wodny - wskazywać skutki niedoboru wody w organizmie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować bilans wodny w organizmie - charakteryzować zapotrzebowanie organizmu na wodę 	Klasa I
II. Podstawy gastronomii	1. Warunki przechowywania żywności w zakładach gastronomicznych	2	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać czynniki wpływające na przechowywaną żywność - rozróżniać warunki przechowywania żywności - wskazywać potrzebę kontroli warunków przechowywania - dobrać sprzęt i aparaturę kontrolno-pomiarową oraz urządzenia stosowane podczas magazynowania żywności - wskazywać zastosowanie metod przechowywania żywności do odpowiedniego asortymentu - dobrać sposoby przechowywania do odpowiedniego asortymentu - objaśnić zasadę FIFO - rozpoznawać zagrożenia jakości żywności i żywienia podczas przechowywania żywności - wskazywać sposoby prawidłowej gospodarki surowcami i półproduktami - wymieniać podstawowe pojęcia dotyczące odpadów - wymieniać metody postępowania z odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować skutki nieprawidłowego przechowywania żywności - charakteryzować sposoby zabezpieczania żywności przed zepsuciem - wskazywać skutki nieprzestrzegania optymalnych warunków przechowywania żywności - wyjaśniać procedury zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia - objaśniać potrzebę prawidłowej gospodarki surowcami i półproduktami - charakteryzować odpady - interpretować regulacje prawne dotyczące zasad gospodarki odpadami w gastronomii 	Klasa I
	2. Zmiany zachodzące w przechowywanej żywności	5	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować zmiany zachodzące podczas przechowywania żywności - wymieniać zmiany zachodzące podczas transportu i przechowywania żywności - klasyfikować metody utrwalania żywności - opisywać metody fizyczne, biologiczne, chemiczne i mieszane utrwalania żywności 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zmiany zachodzące w przechowywanej żywności - charakteryzować skutki zdrowotne zanieczyszczenia żywności - analizować przyczyny zanieczyszczeń żywności - charakteryzować metody utrwalania żywności 	Klasa I

			<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać metody utrwalania żywności - wymieniać urządzenia do utrwalania żywności 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać wpływ metod utrwalania na jakość i trwałość żywności - oceniać wpływ warunków transportu i przechowywania na jakość żywności 	
	3. Ocena towaroznawcza i organoleptyczna żywności	2	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować cechy towaroznawcze żywności stosowanej w gastronomii - wymieniać typy i rodzaje norm w gastronomii - opisywać analizę sensoryczną i ocenę organoleptyczną - wyjaśniać zasady pobierania, znakowania i przechowywania próbek kontrolnych do badania - wymieniać metody oceny organoleptycznej surowców i potraw - wymieniać metody oceny towaroznawczej żywności 	<ul style="list-style-type: none"> - określać warunki przeprowadzania oceny organoleptycznej żywności - określać cechy żywności wpływające na jakość - dokonać analizy norm pod względem budowy - opisywać normalizację i jej znaczenie w gastronomii - porównywać wyniki analizy sensorycznej i oceny organoleptycznej z dokumentacją technologiczną - charakteryzować metody oceny towaroznawczej żywności - oceniać wpływ czynników zewnętrznych na jakość żywności 	Klasa I
	4. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia	2	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia - rozpoznawać krytyczne punkty kontroli w procesach produkcji i świadczeniu usług gastronomicznych - rozpoznawać zasady zrównoważonego rozwoju w gastronomii 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawać zagrożenia jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i żywienia podczas sporządzania potraw - charakteryzować systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia 	Klasa I

III. Surowce, dodatki do żywności i materiały pomocnicze	1. Charakterystyka surowców, dodatków i materiałów pomocniczych	3	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać pojęcia: surowiec, dodatki do żywności, materiały pomocnicze - stosować terminologię międzynarodową stosowaną w gastronomii, np. dotyczące technik krojenia, bulionów, sosów, stopni wysmażenia mięs, technik kulinarnych - rozróżniać surowce, dodatki do żywności i materiały pomocnicze - wymieniać surowce, dodatki do żywności i materiały pomocnicze stosowane w gastronomii - wskazywać parametry jakościowe surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - klasyfikować opakowania - dobrać opakowania do transportu surowców, półproduktów, potraw i napojów - dobrać opakowania do ekspedycji potraw i napojów 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać cechy jakościowe surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - scharakteryzować opakowania - analizować znaczenie odpowiedniego doboru opakowania - stosować opakowania w produkcji gastronomicznej 	Klasa I
	2. Charakterystyka dodatków do żywności, przypraw oraz tłuszczów	5	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywać znaczenie stosowanych dodatków do żywności, przypraw, ziół tłuszczów podczas sporządzania potraw i napojów - rozpoznawać smak i wygląd ziół świeżych i suszonych - rozróżniać przyprawy - dobrać dodatki do żywności, przyprawy i zioła do sporządzania potraw i napojów - określać zastosowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych podczas przygotowywania potraw, np. musztard, pikli, octu i kiszzonek - określać zasady doboru tłuszczów do rodzaju sporządzanej potrawy - dobierać tłuszcze do sporządzanych potraw 	<ul style="list-style-type: none"> - oceniać jakość stosowanych dodatków do żywności, przypraw i ziół - określać zastosowanie ziół i przypraw w procesie przygotowania potraw - porównywać tłuszcze pod względem składu chemicznego - rozpoznawać zmiany zachodzące w tłuszczach podczas obróbki cieplnej - zapobiegać niekorzystnym zmianom zachodzącym w tłuszczach podczas obróbki cieplnej - określać warunki magazynowania dodatków do żywności, przypraw i tłuszczów - obliczać na podstawie receptur zapotrzebowanie na przyprawy, zioła, tłuszcze i dodatki do żywności 	Klasa I
	3. Charakterystyka owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów	8	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować owoce, warzywa i grzyby - opisywać skład chemiczny i wartość odżywczą owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - rozpoznawać owoce i warzywa - nazywać owoce i warzywa 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - charakteryzować grupy surowców roślinnych - porównywać wartość odżywczą różnych gatunków owoców i warzyw - analizować różnice w wartości odżywczej 	Klasa I

		<ul style="list-style-type: none"> - określać znaczenie owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów w żywieniu człowieka - określać zastosowanie owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów do sporządzania potraw i napojów - dobrać owoce i warzywa do planowanej potrawy - określać warunki magazynowania owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - rozróżniać techniki krojenia owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - stosować terminologię międzynarodową dotyczącą technik krojenia owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów 	<ul style="list-style-type: none"> różnych rodzajów owoców i warzyw - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów w czasie przechowywania - obliczać na podstawie receptur zapotrzebowanie na owoce, warzywa, ziemniaki i grzyby 	
4. Charakterystyka mleka i przetworów mlecznych	7	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać przetwory z mleka - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą mleka, napojów mlecznych fermentowanych, śmietanki i śmietany oraz serów - określać znaczenie mleka, napojów mlecznych fermentowanych, śmietanki i śmietany oraz serów w żywieniu człowieka - określać zastosowanie mleka, napojów mlecznych fermentowanych, śmietanki i śmietany oraz serów do sporządzania potraw i napojów - dobrać mleko lub przetwory mleczne do planowanej produkcji potraw - określać warunki magazynowania mleka, napojów mlecznych fermentowanych, śmietanki i śmietany oraz serów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne mleka i przetworów mlecznych - analizować skład chemiczny przetworów z mleka - porównywać skład chemiczny i wartość odżywczą serów - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom mleka i przetworów mlecznych w czasie przechowywania - obliczać na podstawie receptur zapotrzebowanie na mleko i przetwory mleczne 	Klasa I
5. Charakterystyka jaj	3	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać klasyfikację i znakowanie jaj - objaśniać budowę jaj - określać sposoby oceny świeżości jaj - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą jaj - określać zastosowanie jaj do sporządzania potraw i napojów - dobrać warunki magazynowania jaj 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne jaj - wyjaśniać znaczenie jaj w technologii sporządzania potraw - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom jaj w czasie przechowywania - obliczać na podstawie receptur zapotrzebowanie na owoce, warzywa, ziemniaki i grzyby 	Klasa I
6. Charakterystyka produktów zbożowych	9	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje zbóż - określać budowę ziarna zbożowego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne produktów zbożowych 	Klasa I

			<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać pojęcia: rodzaj mąki, typ mąki, mąka gatunkowa, mąka razowa, glutenowa i bezglutenowa - rozróżniać zboża i mąki - rozróżniać rodzaje makaronów, kasz i pieczywa - dobrać typ mąki w zależności od przygotowywanej potrawy - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą produktów zbożowych - określać zastosowanie zbóż i produktów zbożowych - określać warunki przechowywania produktów zbożowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia mąki w zależności od surowca, np. pszenną, owsianą, ryżową - wyjaśniać znaczenie białka i skrobi w sporządzaniu potraw - objaśniać zastosowanie produktów zbożowych - charakteryzować makarony - charakteryzować pieczywo - charakteryzować kasze - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom przetworów zbożowych w czasie przechowywania 	
	7. Charakterystyka surowców cukierniczych	4	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować surowce słodzące - rozróżniać surowce cukiernicze - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą surowców słodzących - określać znaczenie surowców słodzących w żywieniu człowieka - określać zastosowanie surowców słodzących do sporządzania potraw i napojów - określać warunki magazynowania surowców słodzących i środków spulchniających - wymieniać środki spulchniające - dobrać środki spulchniające do produkcji wyrobów cukierniczych 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne surowców cukierniczych - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom surowców cukierniczych w czasie przechowywania 	Klasa I
	8. Charakterystyka mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny	8	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać zwierzęta rzeźne i dzikie - objaśniać budowę mięsa i zmiany poubojowe - rozpoznawać znaki weterynaryjne - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą mięsa - wymieniać metody utrwalania mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny - określać zastosowanie mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny do sporządzania potraw i napojów - wymieniać podroby i produkty uboczne - rozróżniać rodzaje mięs i elementy tusz 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny - charakteryzować podroby i produkty uboczne - analizować różnice w cechach organoleptycznych mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny - charakteryzować metody utrwalania mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny - wskazywać różnice pomiędzy wyrobami mięsnymi i podrobowymi - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom mięsa zwierząt 	Klasa I

		<p>oraz podroby (wołowe, wieprzowe, jagnięce, cielęce)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać rodzaje dziczyzny - wymieniać przetwory z mięsa - rozróżniać kiełbasy i wędliny - określać zastosowanie podrobów i produktów ubocznych do sporządzania potraw - określać warunki magazynowania mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny 	<p>rzeźnych i dziczyzny w czasie przechowywania</p>	
9. Charakterystyka drobiu i dzikiego ptactwa	3	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje drobiu i ptactwa dzikiego - oceniać i klasyfikować tuszki drobiu i dzikiego ptactwa - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą drobiu i dzikiego ptactwa - rozróżniać drób i ptactwo dzikie - wymieniać metody utrwalania drobiu i dzikiego ptactwa - określać zastosowanie drobiu i dzikiego ptactwa do sporządzania potraw - określać warunki magazynowania drobiu i dzikiego ptactwa 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne drobiu i ptactwa dzikiego - charakteryzować metody utrwalania drobiu i dzikiego ptactwa - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom drobiu i ptactwa dzikiego w czasie przechowywania 	Klasa I
10. Charakterystyka ryb i owoców morza	5	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje ryb i owoców morza - nazywać ryby słodkowodne i morskie oraz owoce morza - objaśniać ocenę świeżości ryb i owoców morza - objaśniać skład chemiczny i wartość odżywczą ryb i owoców morza - rozróżniać ryby i owoce morza - wymieniać metody utrwalania ryb i owoców morza - określać zastosowanie ryb i owoców morza do sporządzania potraw 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne ryb i owoców morza - rozpoznawać cechy świadczące o świeżości ryb i owoców morza - charakteryzować metody utrwalania ryb i owoców morza - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom ryb i owoców morza w czasie przechowywania - analizować konsekwencje użycia do produkcji ryb i owoców morza niespełniających norm jakościowych 	Klasa I
11. Charakterystyka napojów zimnych i gorących	3	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje napojów bezalkoholowych - klasyfikować napoje bezalkoholowe - określać wartość odżywczą napojów bezalkoholowych w żywieniu człowieka - określać znaczenie napojów bezalkoholowych w żywieniu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy organoleptyczne napojów zimnych i gorących - charakteryzować napoje bezalkoholowe zimne i gorące - wyjaśniać sposoby zapobiegania niekorzystnym zmianom napojów zimnych i gorących w czasie przechowywania 	Klasa I

	12. Charakterystyka napojów alkoholowych	3	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje napojów alkoholowych - klasyfikować napoje alkoholowe - określać wartość odżywczą napojów bezalkoholowych w żywieniu człowieka - określać warunki magazynowania napojów alkoholowych 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować wyroby spirytusowe - określać wpływ napojów alkoholowych na organizm człowieka - analizować konsekwencje zdrowotne spożywania napojów alkoholowych 	Klasa I
IV. Proces produkcyjny w zakładzie gastronomicznym	1. Receptury gastronomiczne	2	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać elementy budowy receptury gastronomicznej - określać znaczenie receptury gastronomicznej - uzasadniać konieczność posługiwania się recepturami gastronomicznymi w procesie produkcji - stosować receptury gastronomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać elementy budowy receptury gastronomicznej - określać znaczenie receptury gastronomicznej - uzasadniać konieczność posługiwania się recepturami gastronomicznymi w procesie produkcji - stosować receptury gastronomiczne 	Klasa II
	2. Charakterystyka procesu produkcyjnego w zakładzie gastronomicznym	20	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać etapy procesu produkcyjnego - scharakteryzować etapy procesu produkcyjnego - wymieniać czynności wykonywane podczas obróbki wstępnej surowców - porównywać metody i techniki sporządzania potraw i napojów - wskazywać metody obróbki termicznej sporządzanych potraw i napojów - dobrać metody i techniki zalecane przy sporządzaniu potraw dietetycznych - rozróżniać techniki obróbki termicznej sporządzania potraw, np. blanszowanie, gotowanie, konfitowanie, smażenie, grillowanie, duszenie, pieczenie, parowanie, gotowanie w niskich temperaturach, wędzenie - stosować terminologię międzynarodową dotyczącą procesu technologicznego - przewidywać zagrożenia procesu technologicznego i w razie konieczności wprowadzać działania korygujące podczas przygotowywania potraw i napojów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować metody i techniki sporządzania potraw i napojów - charakteryzować zmiany zachodzące w żywności podczas obróbki - wskazywać nowoczesne techniki kulinarne, np. <i>sous vide</i>, kuchnia molekularna charakteryzować nowoczesne techniki kulinarne 	Klasa II
V. Technologie sporządzania potraw i napojów	1. Technologie sporządzania potraw i napojów z owoców,	20	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy i napoje sporządzane z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - planować etapy wykonania potraw z 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów 	Klasa II

	warzyw, ziemniaków i grzybów		<p>owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów, np. obróbkę brudną i czystą, obróbkę ciepłą i garniowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrać obróbkę wstępną brudną i czystą do surowca - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - omawiać etapy produkcji zup takich jak, np. barszcz, minestrone, grzybowa, chłodnik warzywny i owocowy oraz zup kremów - omawiać etapy produkcji potraw z owoców i warzyw, np. sorbety, purée warzywne i owocowe, surówki, sałatki, pasty warzywne - omawiać zastosowanie warzyw i owoców do dekoracji potraw - charakteryzować sposoby rozdrabniania owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów, np. słomki, słupki, krążki, kostki, wiórki i inne - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw i napojów z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw i napojów z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać zastosowanie owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów w produkcji gastronomicznej - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów, np. gotowanie, duszenie, smażenie, zapiekanie, pieczenie czy blanszowanie - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów, np. surówek, sałatek, dipów, soków i innych - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - charakteryzować korzystne i niekorzystne zmiany zachodzące w surowcach podczas sporządzania potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - wyjaśniać straty składników pokarmowych w różnych procesach kulinarnych podczas produkcji potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw i napojów z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z owoców, warzyw, ziemniaków i grzybów 	
	2. Technologie sporządzania potraw z mleka i przetworów mlecznych	10	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy i napoje sporządzane z mleka i przetworów mlecznych, np. koktajle, chłodniki, galaretki, kremy, pasty z twarogów i inne - planować etapy wykonania potraw z mleka i przetworów mlecznych - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z mleka i przetworów mlecznych - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z mleka i przetworów mlecznych - określać zastosowanie serów w zależności od ich rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw z mleka i przetworów mlecznych, zmiany zachodzące podczas sporządzania potraw z mleka i przetworów mlecznych - opisywać zastosowanie mleka i jego przetworów w produkcji gastronomicznej - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z mleka i jego przetworów - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z mleka i jego przetworów, np. kisielu, koktajlu, kremów, 	Klasa II

			<ul style="list-style-type: none"> - dobrać sposób podawania serów - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z mleka i przetworów mlecznych - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z mleka i przetworów mlecznych 	<ul style="list-style-type: none"> past z twarogów i innych - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z mleka i jego przetworów - charakteryzować zmiany zachodzące w mleku podczas gotowania - wyjaśniać straty składników pokarmowych w mleku i jego przetworach podczas sporządzania potraw - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw i napojów z mleka i przetworów mlecznych - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z mleka i jego przetworów 	
3. Technologie sporządzania potraw z jaj	8	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy sporządzane z jaj, np. potrawy gotowane i smażone - planować etapy wykonania potraw z jaj - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z jaj - omawiać etapy produkcji potraw z jaj - wymienić właściwości strukturotwórcze jaj - wyjaśnić właściwości strukturotwórcze jaj i podać zastosowanie w potrawach - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z jaj - dobrać metody i techniki stosowane przy produkcji potraw z jaja - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z jaj - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z jaj 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z jaj - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z jaj, np. potrawy gotowane – jaja na miękko, na twardo, poszetowe, po wiedeńsku i potrawy smażone – jajecznica, jaja sadzone, omlety, kotlety, jaja faszerowane - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z jaj - charakteryzować zmiany zachodzące w jajach podczas obróbki cieplnej - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas produkcji potraw z jaj - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw i napojów z jaj - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z jaj 	Klasa II	
4. Technologie sporządzania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych	20	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy sporządzane z mąki, kasz i innych produktów zbożowych, np. kopytka, knedle, kluski śląskie, pierogi leniwe, naleśniki, kasze na sypko, półsypko, rzadkie, risotto, desery, spaghetti, kanapki i grzanki - planować etapy wykonania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - rozróżniać mąki i kasze - dobrać mąki i kasze do planowanych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych, np. ciasta kluskowe, pierogowe i zacierkowe, potraw, np. risotto, spaghetti, kluski, pierogi, naleśniki - wyznaczać CCP w schematach 	Klasa II	

			<p>potraw</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych, np. zarabianie ciast na stolnicy i w naczyniu - wymieniać etapy obróbki wstępnej i cieplnej kasz i ryżu - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych 	<p>technologicznych produkcji potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zmiany zachodzące w surowcach podczas sporządzania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - wyjaśniać zmiany w białku i skrobi w trakcie zastosowania mąki do zagęszczania potraw - charakteryzować zmiany podczas obróbki wstępnej i cieplnej kasz i ryżu - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas sporządzania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z mąki, kasz i innych produktów zbożowych 	
5. Technologie sporządzania wyrobów ciastkarskich i deserów	30	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać rodzaje ciast i deserów, np. ciasto drożdżowe, kruche, francuskie, parzone, piernikowe, biszkoptowe, biszkoptowo-łuszczone i desery zestalone i niezestalone - wymienić półprodukty ciastkarskie, np. syropy, pomady, glazury, kremy, masy - wymieniać wyroby ciastkarskie, np. ciasta, placki, pączki, keksy, rolady, babki, strucle, torty, babeczki, wyroby drobne, tarty i inne - wymieniać desery, np. kisiele, mlecza, budynie, puddingi, suflety, lody, sorbety i inne - planować etapy wykonania wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - dobrać technikę i metodę sporządzenia wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - wymieniać zasady dekoracji wyrobów ciastkarskich i deserów - dobrać sposób dekoracji do wybranego wyrobu ciastkarskiego i deseru 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - opisywać metody, techniki i operacje stosowane w sporządzaniu wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich, np. mieszanie, siekanie, wałkowanie, ucieranie, zagniatanie, ubijanie i obgotowywanie w wodzie, zagęszczanie syropów - sporządzać schematy technologiczne produkcji wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - charakteryzować zmiany zachodzące w surowcach podczas sporządzania wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas produkcji wyrobów ciastkarskich, 	Klasa III	

			<ul style="list-style-type: none"> - dobrać surowce i półprodukty do dekoracji deserów i wyrobów ciastkarskich - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania wyrobów cukierniczych i deserów - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur wyrobów ciastkarskich i deserów 	<ul style="list-style-type: none"> deserów i półproduktów ciastkarskich - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania wyrobów ciastkarskich, deserów i półproduktów ciastkarskich 	
	6. Technologie sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny	30	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy sporządzane z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny, np. gotowane, smażone, duszone, pieczone, potrawy z masy mielonej - planować etapy wykonania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - wymieniać obróbkę wstępną mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny, np. rozmrażanie, mycie, wykrawanie, porcjowanie, pobijanie, formowanie oraz zabiegi dodatkowe, np. wykańczanie półproduktów, szpikowanie, peklowanie, marynowanie - rozróżniać elementy półtuszy zwierząt rzeźnych i dzicyzny - dobrać elementy kulinarne do sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - omawiać obróbkę wstępną mięsa, np. porcjowanie, formowanie oraz zabiegi dodatkowe jak szpikowanie, peklowanie, marynowanie, wędzenie - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - przeliczać normatyw surowcowy na 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z mięsa zwierząt - rozróżniać stopnie wysmażenia mięsa - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - charakteryzować korzystne i niekorzystne zmiany zachodzące w surowcu podczas sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny - wskazywać sposób wykorzystania jadalnych surowców ubocznych zwierząt rzeźnych i dzicyzny - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny 	Klasa III

			podstawie receptur potraw z mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny		
	7. Technologie sporządzania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa	10	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy sporządzane z drobiu i dzikiego ptactwa, np. rolady, potrawki, kotlet de volaille - planować etapy wykonania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - wymieniać etapy obróbki wstępnej drobiu i ptactwa dzikiego, np. rozmrażanie, mycie, rozbiór, formowanie, szpikowanie i inne - dobrać metodę obróbki wstępnej w zależności od planowanej produkcji - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z drobiu i dzikiego ptactwa, np. gotowanie, smażenie, duszenie, pieczenie - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z drobiu i dzikiego ptactwa 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - charakteryzować korzystne i niekorzystne zmiany zachodzące w surowcu podczas sporządzania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas sporządzania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw z drobiu i dzikiego ptactwa - wskazywać sposób wykorzystania jadalnych surowców ubocznych z drobiu i dzikiego ptactwa - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z drobiu i dzikiego ptactwa 	Klasa III
	8. Technologie sporządzania potraw z ryb i owoców morza	14	<ul style="list-style-type: none"> - wymieniać potrawy sporządzane z ryb i owoców morza, np. potrawy gotowane – zupa rybna; duszone – w różnych sosach; smażone – ryby panierowane; pieczone – ryba w folii; sporządzane na surowo – sushi - planować etapy wykonania potraw z ryb i owoców morza - dobrać zasady obróbki wstępnej ryb i owoców morza, np. zabijanie, rozmrażanie, odsalanie, oczyszczanie, patroszenie, filetowanie, zdejmowanie skóry, podział tuszek - dobrać ryby i owoce morza do sporządzanej potrawy 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw z ryb i owoców morza - opisywać metody i operacje stosowane w sporządzaniu potraw z ryb i owoców morza, np. gotowanie, smażenie, duszenie, pieczenie - uzasadniać dobór techniki obróbki termicznej do rodzaju potrawy - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw z ryb i owoców morza - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw z ryb i owoców morza - charakteryzować korzystne i niekorzystne 	Klasa III

			<ul style="list-style-type: none"> - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw z ryb i owoców morza - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw z ryb i owoców morza - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw z ryb i owoców morza - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw z ryb i owoców morza 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany zachodzące w surowcu podczas sporządzania potraw z ryb i owoców morza - wyjaśniać straty składników pokarmowych podczas sporządzania potraw z ryb i owoców morza - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw z ryb i owoców morza - wskazywać sposób wykorzystania jadalnych surowców ubocznych z ryb i owoców morza - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw z ryb i owoców morza 	
9. Technologie sporządzania tradycyjnych i regionalnych potraw kuchni polskiej	4	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać zwyczaje żywieniowe w dawnej Polsce - wymieniać potrawy i napoje kuchni regionalnych, np. śląski żurek, rogalie świętomarcińskie, kwaśnica, flaki po warszawsku i inne - rozróżniać potrawy kuchni regionalnych - planować sporządzanie potraw kuchni regionalnych - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw regionalnych - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw regionalnych - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw regionalnych - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw kuchni regionalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw tradycyjnych i regionalnych - opisywać metody i operacje stosowane podczas sporządzania potraw tradycyjnych i regionalnych - opisywać potrawy i napoje kuchni staropolskiej i kuchni regionalnych - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw staropolskich i regionalnych - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw staropolskich i regionalnych - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw staropolskich i regionalnych - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw staropolskich i regionalnych 	Klasa III	
10. Technologie sporządzania potraw dietetycznych i wegetariańskich	4	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia alternatywne sposoby żywienia, w tym diety bezglutenowe, bezlaktozowe, wegetarianizm, weganizm, fleksitarianizm, pescowegetarianizm - dobrać surowce do sporządzenia potraw dietetycznych i wegetariańskich - planować sporządzanie potraw dietetycznych i wegetariańskich - dobrać surowce do potraw dietetycznych i 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw dietetycznych, np. zup, potraw z mięsa, drobiu i ryb, potraw z kaszy i mąki, sosów, potraw z warzyw, przypraw - opisywać metody i operacje stosowane podczas sporządzania potraw dietetycznych i wegetariańskich - charakteryzować potrawy i napoje dietetyczne i wegetariańskie 	Klasa III	

			<p>wegetariańskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić surowce zamiennie w recepturach potraw dietetycznych i wegetariańskich - dobrać technikę i metodę sporządzania potraw dietetycznych i wegetariańskich - zaplanować zbilansowany posiłek i menu zgodnie z różnymi dietami - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw dietetycznych i wegetariańskich - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw dietetycznych i wegetariańskich - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw dietetycznych i wegetariańskich 	<ul style="list-style-type: none"> - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw dietetycznych i wegetariańskich - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw dietetycznych i wegetariańskich - charakteryzować zmiany zachodzące podczas sporządzania potraw dietetycznych i wegetariańskich - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw dietetycznych i wegetariańskich - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw dietetycznych i wegetariańskich 	
11. Technologie sporządzania kuchni różnych narodów	3	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać zwyczaje żywieniowe innych narodów - wymieniać potrawy kuchni francuskiej, rosyjskiej, węgierskiej, włoskiej, greckiej, hiszpańskiej, japońskiej, tajskiej, indyjskiej i chińskiej, - rozróżniać potrawy kuchni innych narodów - planować sporządzanie potraw innych narodów - dobrać technikę i metodę sporządzenia potraw innych narodów - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia potraw innych narodów - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania potraw innych narodów - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur potraw kuchni różnych narodów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady sporządzania potraw kuchni różnych narodów - opisywać metody i operacje stosowane podczas sporządzania potraw kuchni różnych narodów - opisywać potrawy i napoje kuchni różnych narodów, np. francuskiej, rosyjskiej, węgierskiej, włoskiej, greckiej, hiszpańskiej, japońskiej, tajskiej, indyjskiej i chińskiej, - sporządzać schematy technologiczne produkcji potraw kuchni różnych narodów - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji potraw kuchni różnych narodów - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych potraw kuchni różnych narodów - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania potraw kuchni różnych narodów 	Klasa III	
12. Technologie sporządzania napojów	5	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać pojęcie – używka - klasyfikować napoje, np. zimne, gorące, alkoholowe, bezalkoholowe - określać wpływ używek na organizm człowieka - rozróżniać techniki i metody sporządzania 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować napoje zimne i gorące, np. wodę, soki, napoje gazowane, kawę, herbatę, kakao i napoje alkoholowe (wódki, wina, piwo, napoje mieszane) - charakteryzować zasady sporządzania napojów zimnych i gorących 	Klasa III	

			<p>napojów</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia napojów - rozróżniać rodzaje kaw - dobrać napoje do odpowiednich potraw - dobrać sprzęt do serwowania napojów - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur napojów 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać metody i operacje stosowane podczas sporządzania napojów zimnych i gorących - sporządzać schematy technologiczne produkcji napojów zimnych i gorących - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji napojów zimnych i gorących - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych napojów - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania napojów 	
13. Technologie sporządzania zup i sosów	10	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować zupy, np. ze względu na konsystencję, temperaturę podawania, sposób zagęszczania, smak - klasyfikować sosy, np. ze względu na zastosowanie, barwę, temperaturę podawania, konsystencję, dominujący produkt, smak - określać zasady sporządzania zup i sosów - planować sporządzenie zup i sosów - dobrać techniki wykonania zup i sosów - dobrać surowce do sporządzenia wywarów - dobrać dodatki do zup - określać znaczenie zup w żywieniu człowieka - określać zastosowanie sosów do potrawy - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt potrzebny do sporządzenia zup i sosów - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania zup i sosów - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur zup i sosów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zupy na wywarach, czyste, zagęszczane, zupy specjalne i innych narodów - charakteryzować sosy ciemne, zimne, specjalne - charakteryzować zasady sporządzania zup i sosów - opisywać metody i operacje stosowane podczas sporządzania zup i sosów - opisywać produkcję zup, np. rosółów, zup kremów, bisque i inne zupy tradycyjne - opisywać produkcję sosów podstawowych, np. beszamelowy, demi – glace, béarnaise holenderski, beurre blanc, salasa, pesto ziołowe, salsa verde, sos vierge, winegret - sporządzać schematy technologiczne produkcji zup i sosów - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji zup i sosów - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość zup i sosów - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania zup i sosów 	Klasa III	
14. Technologie sporządzania przekąsek	10	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować przekąski, np. zimne, gorące, z warzyw, mięs, ryb i inne - rozróżniać asortyment przekąsek - określać zasady doboru surowców do sporządzenia przekąsek - dobrać technikę i metodę do sporządzania przekąsek 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować przekąski, np. z warzyw, sera, jaj, mięsa zwierząt rzeźnych, drobiu i dzicyzny, podrobów, ryb, owoców morza i inne, jak kanapki, musy, masła smakowe - analizować zasady sporządzania przekąsek - opisywać metody i operacje stosowane 	Klasa III	

		<ul style="list-style-type: none"> - planować sporządzanie przekąsek - dobrać maszyny i urządzenia oraz sprzęt do sporządzania przekąsek - określać sposoby dekoracji przekąsek - określać wpływ cech surowców na jakość przekąsek - dobrać sprzęt i zastawę stołową do serwowania przekąsek - przeliczać normatyw surowcowy na podstawie receptur przekąsek - przestrzegać tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<ul style="list-style-type: none"> podczas sporządzania przekąsek - opisywać produkcję przystawek sporządzanych na zimno i gorąco oraz różnorodnych pod względem zastosowanego surowca podstawowego, - sporządzać schematy technologiczne produkcji przekąsek - wyznaczać CCP w schematach technologicznych produkcji przekąsek - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość przekąsek - charakteryzować odpady poprodukcyjne podczas sporządzania przekąsek - przewidywać zagrożenia wpływające na jakość gotowych przekąsek 	
--	--	---	---	--

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

W nauczaniu „Technologii gastronomicznej z towaroznastwem” proponuje się stosować zróżnicowane metody, w szczególności:

- metody podające, jak: wykład, pogadankę, opowiadanie, opis, prelekcję, objaśnienie lub wyjaśnienie,
- metody aktywizujące, jak: metodę przypadków, gry dydaktyczne i inne,
- metody praktyczne, w tym pokaz, ćwiczenia przedmiotowe i symulacja.

Wśród środków dydaktycznych rekomendowanych do wykorzystania przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu wymienić należy środki:

- wzrokowe w postaci tablicy szkolnej lub flipchartu do obrazowania rysunków czy przykładów graficznych, a także wydruki, fotografie, katalogi sprzętu, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy etc.,
- wzrokowo-słuchowe obejmujące zasoby kanałów tematycznych na stronach internetowych, filmy dydaktyczne związane z tematyką surowców i produkcji gastronomicznej i inne treści multimedialne.

Zajęcia powinny się odbywać w pracowni, w której znajduje się komputer z dostępem do internetu .

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ/SŁUCHACZĄ

Osiągnięcia uczniów proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami. Jedną z form mogą być testy wielokrotnego i jednokrotnego wyboru, sprawdzające wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne dotyczące rozróżniania surowców i półproduktów, dokonywania oceny towaroznawczej i organoleptycznej, rozróżniania metod utrwalania żywności, rozróżniania systemów zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia, Inną metodą powinna być metoda tekstu przewodniego, pozwalająca na analizę receptur gastronomicznych, procesów technologicznych oraz metoda przypadków. Kontrola osiągnięć uczniów powinna być systematyczna.

13.3 Bezpieczeństwo i higiena pracy

Cele ogólne

1. Poznanie słownictwa związanego z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią.
2. Poznanie praw i obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
3. Poznanie instytucji i służb działających w zakresie bhp i ochrony środowiska.
4. Nabycie umiejętności organizacji stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Współpracowanie z załogą podczas organizowania stanowisk pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wyjaśnić znaczenie pojęć związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią,
- 2) wymienić instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska,
- 3) wymienić prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4) omówić konsekwencje nieprzestrzegania przez pracodawcę i pracownika zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) wymienić czynniki szkodliwe działające na organizm człowieka oraz określić sposoby im przeciwdziałania na stanowisku pracy,
- 6) wykonać czynności związane z udzieleniem pierwszej pomocy,

MATERIAŁ NAUCZANIA

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Wiadomości wstępne	1. Ochrona i nadzór państwa nad przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa, prawa i higieny pracy	4	<ul style="list-style-type: none"> - posługiwać się terminologią dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, np.: bezpieczeństwo pracy, higiena pracy, ergonomia, ochrona przeciwpożarowa, ochrona środowiska w gastronomii - wymieniać instytucje i służby zajmujące się ochroną pracy, przeciwpożarową i środowiska w Polsce - określać działania zapobiegające wyrządzeniu szkód w środowisku pracy placówki gastronomicznej - wskazywać źródła prawa pracy - wymieniać prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - wymieniać prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - wymieniać konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywać przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych - określać warunki organizacji pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy - wskazywać zadania instytucji i służb zajmujących się ochroną pracy i środowiska w Polsce - określać odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika - określać zasady etyczne i prawne związane z ochroną własności intelektualnej i danych osobistych - analizuje zasady i procedury wykonania zadania - wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania 	Klasa I

	2. Zasady ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w zakładzie gastronomicznym	2	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać procedury postępowania w przypadku pożaru w zakładzie gastronomicznym - korzystać z instrukcji bezpieczeństwa, higieny pracy, przeciwpożarowe i stanowiskowe - rozróżniać środki gaśnicze - wskazywać zastosowanie różnych środków gaśniczych - rozróżniać znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej 	<ul style="list-style-type: none"> - analizować zagrożenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej - dobierać gaśnice na podstawie oznaczeń literowych do zaistniałego zagrożenia - zaplanować rozwiązania w zakresie zabezpieczenia przed zagrożeniami przeciwpożarowymi 	Klasa I
II.BHP w pracy kucharza	3..Bezpieczeństwo i higiena w środowisku pracy	2	<ul style="list-style-type: none"> - określać wymagania dotyczące ergonomii pracy dla pomieszczeń i stanowisk w zakładzie gastronomicznym - wskazywać zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas wykonywania zadań na stanowisku pracy - współpracować ze współpracownikami w celu organizacji stanowisk pracy zgodnie z zasadami ergonomii 	<ul style="list-style-type: none"> - planować stanowiska pracy dla swoich potrzeb uwzględniając wymagania ergonomii, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, np. stanowisko do obróbki wstępnej, obróbki cieplnej, stanowisko do ekspedycji, zmywania naczyń kuchennych i stołowych 	Klasa I

	<p>4. Czynniki i zagrożenia w środowisku pracy</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać środowisko pracy w zakładzie gastronomicznym - wymieniać czynniki środowiska pracy - wymieniać zagrożenia dla bezpieczeństwa pracowników w zakładzie gastronomicznym - charakteryzować zagrożenia w środowisku pracy - określać typowe choroby zawodowe - wymieniać sposoby zabezpieczenia się przed czynnikami wywołującymi choroby zawodowe - rozpoznawać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowane w zakładach 	<ul style="list-style-type: none"> - analizować czynniki środowiska pracy w zakładzie gastronomicznym - rozróżniać czynniki szkodliwe i niebezpieczne oddziałujące na organizm człowieka w zakładzie gastronomicznym - wskazywać sposoby przeciwdziałania czynnikom szkodliwym w zakładzie gastronomicznym - rozpoznać przyczyny chorób zawodowych - analizować zastosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowanych w zakładach gastronomicznych 	
	<p>5. Wypadki przy pracy. Zasady udzielania pierwszej pomocy</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać przyczyny wypadków przy pracy - opisywać procedury zachowania w sytuacji wypadku przy pracy w zakładzie gastronomicznym - opisać podstawowe symptomy wskazujące na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego - ocenić sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego - zabezpieczyć siebie, osobę poszkodowaną i 	<ul style="list-style-type: none"> -określać systemy ostrzegania i powiadamiania o zagrożeniach lub wypadku w zakładach gastronomicznych 	

			<p>miejsce wypadku</p> <ul style="list-style-type: none"> – układać poszkodowanego w pozycji bezpiecznej – powiadamiać odpowiednie służby – prezentować udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentować udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar <p>wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji</p>	
--	--	--	---	--

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Propozycje metod nauczania, środków dydaktycznych do przedmiotu, obudowa dydaktyczna, warunki realizacji form indywidualizacji pracy uczniów.

W nauczaniu” Bezpieczeństwa i higieny pracy „, proponuje się stosować zróżnicowane metody, w szczególności:

- metody podające jak: pogadankę, opowiadanie, opis, prelekcję, objaśnienie lub wyjaśnienie,
- metody aktywizujące jak: metodę przypadków, gry dydaktyczne i inne,
- metody praktyczne, w tym pokaz, ćwiczenia przedmiotowe i symulacja.

Wśród środków dydaktycznych, rekomendowanych do wykorzystania przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu wymienić należy środki:

- wzrokowe: w postaci tablicy szkolnej lub flipchartu do obrazowania rysunków czy przykładów graficznych, a także wydruki, fotografie, katalogi sprzętu, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, przepisy prawne i higieny pracy, przepisy prawne, dotyczące prawa pracy etc.,

- wzrokowo-słuchowe, obejmujące zasoby kanałów tematycznych na stronach internetowych, filmy dydaktyczne związane z tematyką bezpieczeństwa i higieny pracy w gastronomii i inne treści multimedialne,
- rekwizyty do ćwiczeń i symulacji tj. zestawy do pozorowania ran, ćwiczeniowe fantomy dorosłe i dziecięce, podstawowy sprzęt (defibrylator AED) oraz ćwiczebna apteczka pierwszej pomocy.

Zajęcia powinny odbywać się w pracowni, w której znajduje się komputer z dostępem do internetu.

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, metod, środków i form kształcenia do potrzeb ucznia szczególnie zdolnego – przygotowanie specjalnych zadań o wyższym stopniu trudności,
- dostosowanie warunków, metod, środków i form kształcenia do możliwości ucznia o niższym potencjale – stosowanie indywidualnych zadań o niższym stopniu trudności, pomoc nauczyciela w miarę potrzeb ucznia.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Osiągnięcia uczniów proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami. Jedną z form mogą być testy jednopoziomowe zarówno sprawdzające wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne. Należy stosować metody pozwalające na analizę obowiązujących przepisów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, np. metoda przypadków powinna znaleźć zastosowanie przy kontroli nabytych przez ucznia umiejętności. Kontrola osiągnięć uczniów powinna być systematyczna.

NAZWA PRZEDMIOTU

13.4 Kompetencje personalne i społeczne 16 godz.

Cele ogólne przedmiotu

1. Przygotowanie funkcjonowania na rynku pracy;
2. Kształtowanie zasad kultury i etyki;
3. Rozpoznawanie mechanizmów zachowań człowieka;
4. Projektowanie ścieżki zawodowej;
5. Doskonalenie umiejętności zawodowych;
6. Kształtowanie umiejętności komunikowania się i zarządzania komunikacją w grupie.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wymienić zasady i normy zachowań w pracy,

- 2) kształtować wizerunek firmy, jako pracownik,
- 3) rozróżnić znaczenie kultury osobistej, kultury języka i kultury zawodu,
- 4) nazwać zasady pracy zespołowej,
- 5) prowadzić dyskusje i negocjacje,
- 6) stosować zasady savoir – vivre w relacjach międzyludzkich,
- 7) rozróżnić etyczne i nieetyczne zachowania,
- 8) stosować zasady etyczne w realizacji zadań zawodowych,
- 9) wskazać zasady odpowiedzialności prawnej,
- 10) wskazać konsekwencje braku odpowiedzialności,
- 11) uzasadnić wpływ cech osobowych człowieka na wykonywaną pracę,
- 12) rozumieć znaczenie stresu i traumy w pracy,
- 13) uzasadnić, jaki wpływ wywiera praca na zdrowie człowieka
- 14) rozróżnić i stosować techniki radzenia sobie ze stresem,
- 15) doskonalić wiedzę i umiejętności zawodowe.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Efekt kształcenia (z podstawy programowej)	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
1 Stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	1. Zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej	2	- charakteryzować ogólne zasady komunikacji interpersonalnej - interpretować mowę ciała w komunikacji - stosować formy grzecznościowe w mowie i w piśmie	- doskonalić umiejętności komunikacyjne - stosować nowe wyzwania w komunikacji - analizować problemy wynikające w komunikacji	Klasa II
	2. Techniki aktywnego słuchania i bariery komunikacyjnej w dialogu	1	- stosować techniki aktywnego słuchania - stosować aktywne metody słuchania - identyfikować bariery komunikacyjne	- komunikować innym własne intencje i przekonania, by osiągać określone cele interpersonalne - stosować dostępne źródła informacji w celu pogłębiania umiejętności zawodowych	Klasa II
2 Stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	1 Określenie problemu, techniki rozwiązywania problemów	2	- opisać techniki twórczego rozwiązywania problemu - przedstawiać alternatywne rozwiązania problemu, aby osiągnąć założone cele	- przejawiać techniki twórczego rozwiązywania problemu - realizować działania zgodnie z własnymi pomysłami	

3 Określa cechy wysokiej jakości usług	1. Pojęcie, jakości i odpowiedzialności świadczonych usług	1	<ul style="list-style-type: none"> - określić pojęcie wysokiej jakości usług - objaśnić, czym jest odpowiedzialność w życiu zawodowym 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać zależność jakości świadczonych usług do poziomu empatii podczas wykonywania usług 	Klasa II
4 Przestrzega zasad kultury	1 Zasady kultury i savoir-vivre w miejscu pracy	1	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zasady savoir-vivre niezbędne w miejscu pracy - analizować stosowane przez siebie zasady savoir-vivre - wyznaczyć sobie kierunki zmian związane z zasadami kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalić umiejętności związane z savoir-vivre - modyfikować zasady savoir-vivre zależnie od sytuacji 	Klasa II
5 Ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	1. Zasady etyki zawodowej i w realizacji zadań zawodowych	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady etyczne - przestrzegać zasady etyczne i ogólnospołeczne w realizacji zadań zawodowych - przestrzegać zasady etyczne i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązać dylematy etyczne pojawiające się w realizacji zadań zawodowych - dopasować zasady, normy i procedury w nowej sytuacji - stosować normy i procedury postępowania podczas wykonywania usług 	Klasa II
	2. Odpowiedzialność prawna za podejmowane działania i wynikające z tego konsekwencje	1	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywać obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania w trakcie wykonywania usług - określić konsekwencje braku odpowiedzialności za podejmowane działania 	<ul style="list-style-type: none"> - zapobiegać sytuacją związanych z odpowiedzialnością prawną i konsekwencjami 	Klasa II
6 Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	1. Rozwijanie wiedzy i umiejętności	1	<ul style="list-style-type: none"> - określić co to są kompetencje personalne i społeczne - opisać zestaw wymaganych kompetencji w zawodzie - przeanalizować własne kompetencje zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - zaplanować dalszy rozwój własnych kompetencji zawodowych 	Klasa II
7 Wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	1 Kreatywność i otwartość na zmiany w pracy zawodowej	1	<ul style="list-style-type: none"> - określa co to jest kreatywność - wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - wykazać się kreatywnością w sytuacji problemowej - reagować elastycznie na nieprzewidywalne sytuacje 	
8 Stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	1. Pojęcie stresu i zasady jego eliminacji na stanowisku pracy	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych - zidentyfikować u siebie symptomy stresu - rozróżnić rodzaje sytuacji trudnych 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmować efektywnie działania w trudnych sytuacjach zawodowych - stosować pozytywne techniki radzenia sobie ze stresem 	Klasa II

			powodujących wystąpienie stresu		
9 Współpracuje w zespole	1. Zasady pracy w zespole	1	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera - określić zasady efektywnej pracy w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> - stosować strategie współpracy w zespole - angażować się w realizację przypisanych zadań - propagować postawy lojalności wśród innych pracowników 	Klasa II
10 Negocjuje warunki porozumień	2. Negocjacje, mediacje, arbitraż	2	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić negocjacje od mediacji i arbitrażu - opisać typowe zachowania przy prowadzeniu negocjacji - negocjować prostą umowę lub porozumienie - organizować mediacje 	<ul style="list-style-type: none"> - dążyć do osiągnięcia kompromisów w sprawach spornych - przedstawić własny punkt postrzegania sposobu rozwiązywania problemu z wykorzystaniem wiedzy z zakresu negocjacji 	Klasa II
Realizacja godzin w klasie II		16			

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Program nauczania przedmiotu **Kompetencje personalne i społeczne** obejmuje działy, które zawierają podstawowe treści z zakresu: komunikacji interpersonalnej, kwalifikacji i kompetencji pracowniczych w zawodzie, zasad etyki, prawa, obowiązków oraz reguł postępowania, zachowań ułatwiających pracę w grupie, sytuacji trudnych i sposobów radzenia sobie ze stresem, zespołu i pracy zespołowej.

W procesie dydaktycznym wskazane jest stosowanie zróżnicowanych metod nauczania np.: aktywizujących, podających, problemowych, eksponujących.

W celu zapewnienia prawidłowego przebiegu zajęć, salę lekcyjną należy wyposażyć w literaturę właściwą dla przedmiotu, plansze dydaktyczne, filmy instruktażowe oraz dostęp do Internetu. Dodatkowo, nauczyciel może przygotować materiał nauczania z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i doświadczeń, które zwiększą atrakcyjność zajęć i ich skuteczność.

Warunki realizacji programu przedmiotu: zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni technologicznej wyposażonej w niezbędny sprzęt i środki dydaktyczne.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

W procesie nauczania zalecane jest systematyczne sprawdzanie i ocenianie uczniów zgodne z kryteriami oceniania przedstawionymi na początku turnusu.

Proponowane sposoby oceniania: odpowiedzi ustne, sprawdziany pisemne, prace domowe, obserwacje czynności ucznia podczas ćwiczeń grupowych.

Ocenianie powinno być dokonywane zgodnie z obowiązującą skalą ocen i uwarunkowane: poprawnością merytoryczną wypowiedzi, posługiwaniem się właściwą terminologią zawodową oraz operowaniem nabytą wiedzą.

Rodzaje narzędzi: karty pracy, testy, kartkówki, arkusze oceny, itp.

PROPONOWANE METODY EWALUACJI PRZEDMIOTU

Do ewaluacji programu nauczania może zostać wykorzystana ewaluacja konkluzyjna, która polega na badaniu efektywności i jakości działań po ich zakończeniu, poprzez zastosowanie badań kwestionariuszowych, wywiadów czy obserwacji wśród uczniów i rodziców oraz nauczycieli.

NAZWA PRZEDMIOTU

13.5 Język obcy zawodowy

Cele ogólne

1. Poznanie słownictwa zawodowego z zakresu nazw potraw, napojów, sprzętu i maszyn.
2. Poznanie słownictwa z zakresu wykonywanych czynności przez kucharza.
3. Rozpoznawanie dokumentów związanych z pracą kelnera w języku obcym.
4. Kształtowanie kompetencji personalnych w komunikacji w języku obcym w miejscu pracy.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) stosować słownictwo w języku obcym z zakresu nazw surowców, potraw, napojów, sprzętu i maszyn,
- 2) stosować słownictwo w języku obcym z zakresu wykonywanych czynności kucharza,
- 3) analizować w języku obcym teksty zawodowe, np. ofert pracy, receptury, karty menu,
- 4) sporządzić w języku obcym przepis kulinarny,
- 5) komunikować się w języku obcym w miejscu pracy w celu wykonywania zadań zawodowych.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Podstawowe słownictwo dla gastronomii	1. Nazwy surowców, potraw, napojów, sprzętu i urządzeń gastronomicznych	4	<ul style="list-style-type: none"> - przetłumaczyć nazwy surowców, potraw, napojów, sprzętu i urządzeń gastronomicznych - rozpoznać w wypowiedziach innych słownictwo związane z nazwami surowców, potraw, sprzętu i urządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać nazwy potraw, napojów, sprzętu i urządzeń gastronomicznych - posługiwać się słownictwem w języku obcym dotyczącym nazw surowców, potraw, sprzętu i urządzeń 	Klasa III
	2. Stanowisko pracy	1	<ul style="list-style-type: none"> - nazywać w języku obcym stanowiska pracy w zakładzie gastronomicznym - określać w języku obcym stanowiska pracy w zakładzie gastronomicznym 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać w języku obcym stanowiska pracy i zadania kucharza - prowadzić rozmowę w języku obcym dotyczącą stanowiska pracy 	Klasa III
	3. Czynności zawodowe kucharza	3	<ul style="list-style-type: none"> - nazywać w języku obcym czynności kucharza - przetłumaczyć z języka obcego opisy dotyczące czynności zawodowych kucharza 	<ul style="list-style-type: none"> - opisywać w języku obcym pracę kucharza - opisywać w języku obcym poszczególne etapy produkcji potraw - prowadzić rozmowę w języku obcym dotyczącą czynności zawodowych kucharza 	Klasa III
	4. Receptury gastronomiczne i karty menu	3	<ul style="list-style-type: none"> - przetłumaczyć receptury gastronomiczne i karty menu - nazywać w języku obcym zwroty występujące w recepturach i kartach menu - przedstawiać w języku obcym informacje zawarte w recepturach gastronomicznych i kartach menu 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotować w języku obcym receptury gastronomiczne i karty menu - analizować receptury gastronomiczne w języku obcym 	Klasa III
II. Komunikacja w języku obcym w zakładzie gastronomicznym	1. Rozmowa z pracodawcą i współpracownikami	3	<ul style="list-style-type: none"> - komunikować się z pracodawcą i współpracownikami w zakładzie gastronomicznym w celu wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> - stosować słownictwo zawodowe w trakcie wykonywania zadań zawodowych kucharza - posługiwać się językiem obcym 	Klasa III

			zawodowych – stosować zwroty w formie grzecznościowej – dobrać styl wypowiedzi do sytuacji	podczas rozmów dotyczących pracy kucharza z pracodawcą oraz współpracownikami	
	2. Analiza ofert pracy i informacji reklamowych	2	– oceniać oferty pracy oraz informacje reklamowe w języku obcym – korzystać z obcojęzycznych portali internetowych przy wyszukiwaniu tekstów	– analizować oferty pracy w języku obcym	Klasa III
Razem	16				

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

W nauczaniu „języka angielskiego zawodowego” proponuje się stosować zróżnicowane metody, w szczególności:

- metody podające, jak: pogadankę, opowiadanie, opis, prelekcję, objaśnienie lub wyjaśnienie,
- metody aktywizujące, jak: metodę przypadków, gry dydaktyczne i inne.

Wśród środków dydaktycznych rekomendowanych do wykorzystania przez nauczycieli wymienić należy środki:

- wzrokowe w postaci tablicy szkolnej lub flipchartu wydruki receptur gastronomicznych obcojęzycznych, fotografie wyrobów gastronomicznych, katalogi w języku obcym maszyn i urządzeń gastronomicznych, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, słowniki etc.,
- wzrokowo-słuchowe obejmujące zasoby kanałów tematycznych na stronach internetowych obcojęzycznych związane z produkcją gastronomiczną, filmy dydaktyczne w języku obcym związane z surowcami oraz produkcją gastronomiczną oraz oferty pracy.

Zajęcia powinny się odbywać w pracowni, w której znajduje się komputer z dostępem do internetu – 1 stanowisko dla maksymalnie dla 3 uczniów.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ/SŁUCHACZĄ

Osiągnięcia uczniów proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami. Jedną z form mogą być testy sprawdzające wiedzę ze słownictwa dotyczącego zadań zawodowych kucharza oraz rozumienia tekstów obcojęzycznych dotyczących ofert pracy dla kucharza. Sprawdzeniu podlegać powinny również umiejętności praktyczne – komunikacyjne. Inną metodą powinna być metoda tekstu przewodniego, pozwalająca na analizę obcojęzycznych tekstów związanych z produkcją gastronomiczną, metoda symulacyjna oraz metoda przypadków. Kontrola osiągnięć uczniów powinna być systematyczna.

EWALUACJA PRZEDMIOTU

Proponuje się przeprowadzić ewaluację przedmiotu najpierw na początku kształcenia poprzez zdiagnozowanie potrzeb uczniów, w trakcie nauczania w postaci ankietowania uczniów, obserwacji, wywiadów z uczniami. Na zakończenie kształcenia proponuje się przeprowadzić ewaluację podsumowującą poprzez testy teoretyczne i praktyczne, ankietowanie, rozmowy indywidualne z uczniami.